

REFERAT FRA PASTORALRÅDETS 108. MØDE 18. – 19. november 2023 Hotel Park, Middelfart

Lørdag d. 18. november

Punkt 1: Velkomst og indledning. Valg af dirigent. Navneopråb

Formanden byder velkommen og kan konstatere, at der er rigtigt mange til stede. Der er kommet en lille ændring til programmet, da Kaare Nielsen ikke kan deltage. I stedet vil Biskoppen fortælle om Bispesynoden.

Biskoppens byder ligeledes velkommen.

Nik Bredholt vælges med akklamation til dirigent. Dirigenten konstaterer, at mødet er indkaldt i henhold til gældende vedtægter.

Navneopråb:

Der var afbud fra: Niels Messerschmidt, Michael Münchow, Nora Palacios, p. Quang, Lisbeth Rütz og Gabriella Szirmai.

Punkt 2: Formandens beretning

Der henvises til den fremsendte beretning.

Forretningsudvalget (FU) arbejder meget med de emner, som Pastoralrådet har ønsket bliver taget op. Ikke alle emner vil i hvert sogn være af lige stor interesse. Denne gang har FU valgt det store emne om familie, børn og unge. Dette emne vil blive behandlet over 2 møder, hvilket er noget nyt.

Formanden har været en del af Pastoralrådet i mange år, hvilket andre også har. Godt med en kontinuitet, men det er ligeledes godt med nye medlemmer og nye input.

Georg Høhling har indsendt materiale omkring "Pastoralrådets selvforståelse", og han vil motivere for debatten om dette.

Et stort emne, der er på dagsordenen denne gang, er den permanente valgstyrelses forslag til vedtægtsændringer. Skulle have været vedtaget før sidste menighedsrådsvalg, men på grund af Corona var dette ikke muligt. Det har været et meget stort arbejde, og det har været meget tidskrævende. For at have tid nok til, at Pastoralrådet får mulighed for at tale det ordentlig igennem, har vi valgt at tage emnet med over 2 omgang.

KOMMENTARER TIL FORMANDENS BEREGNING:

Eric Mailet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Har ingen forståelse af, hvordan det er gået siden sidst, om der har været grund til bekymring e.l.

Formanden:

Det er et meget bredt spørgsmål. Der er aldrig noget, der er 100%.

EM: omformulerer sig: er der ting, som vi især skal være opmærksomme på i fremtiden? Hvad er status, og hvordan kommer vi videre?

Formanden:

Vi kan som sådan ikke finde områder, hvor det går skidt - men måske går der ikke så mange i kirke mere. Pastoralrådets emne omkring familie kan belyse dette.

Det er positivt, at der her er repræsentanter fra alle sogne; vi kan inspirere hinanden – vi går berigede herfra, kan tage noget med hjem. Det er et godt håb for fremtiden.

Biskoppen:

Tak for spørgsmålet, som er meget relevant. Biskoppens har den bredere tilgang til menighederne. Det vil senere blive taget op.

Georg Høhling, Skt. Vincent, Helsingør / Skt. Vilhelm, Hillerød

Ved sidste Pastoralrådsmøde havde vi en god debat omkring kirkeskatten. Er der sket noget her?

Formanden:

Thomas Larsen kommer ind på dette senere.

Paul Jørgensen, Skt. Annæ, København:

Har FU beskæftiget sig med bispesynoden? I bl.a. Tyskland er der stor frafald i kirken. Antallet af præster er ligeledes særdeles bekymrende. Bl.a. er der meget få præstestuderende. Dette betyder, at vi i Danmark, der har stor tilgang af præster udefra, kan give et stort problem.

Formanden:

Den katolske verdenssituation er bekymrende, men vores lille FU kan nok ikke redde verdenen. Bispesynoden vil Biskoppen tale om.

Punkt 3: Biskoppens beretning

Herunder orientering om bispedømmets fremtidige informations- og kommunikationspolitik.

Ingen kan være ubekymrede om den nuværende situation. Men vi er jo en verdenskirke. I vores del af verdenen har vi aldrig været selvforsynende med præster. Og situationen i verdenen kommer også til at berøre os. Vi får ikke længere de præster og søstre fra udlandet som tidligere, idet der ikke er stor tilgang længere.

I den bekymrende situation opfordres man til i hver enkelt kirke at tage stilling til: opfordre mennesker til at leve troen.

Vil komme nærmere ind på dette i aften.

Præstesituationen:

Der har været en intens drøftelse omkring præsterokaderne.

Det meste er faldet på plads, og kun en enkelt situation er uafklaret.

Som allerede nævnt på tidligere møder er pater Janusz Turek C.Ss.R. fra januar i år vendt tilbage til bispedømmet; har overtaget ansvaret for menighederne i Næstved og Ringsted. Pater Julian Bodnar forbliver boende i Næstved. Pater Janusz har endvidere påtaget sig - foreløbig en gang om måneden - at fejre messe for det store antal polske arbejdere ved Fehmernsund projektet.

Pastor Christian Novals konstituering som sognepræst for menigheden i Grønland er ophørt. I stedet er pater Tomaz Majcen O.F.M. Conv. udnævnt til sognepræst. Han forbliver bosat i Danmark.

Pastor Fabrizio Milazzo er konstitueret som sognepræst for Sct. Nikolaj menighed i Hvidovre, men forbliver sognepræst i Taastrup.

Pastor Jan Hansen er udnævnt til sognepræst i Hillerød og Helsingør
Pastor Simon Peter Ssemakula er udnævnt til andenpræst i Esbjerg.
Pater Daniel Nørgaard er udnævnt til præstelig assistent for DUK.

Den vietnamesiske jesuit Phuc Hoang Dung Nguyen er kommet til Aarhus.
Den polske jesuit, Wojciech Nowak, er ankommet til kommunitetet i København.

Pater Pawel Ben og pater Pawel Rakowski er for en tid taget tilbage til Polen.

Pastor Jerome Dejean de la Batie er som nævnt rejst til Japan og erstattet af pastor Jerome de La Roulière
Pastor Winek Barwinski er tilbage i Herning og Struer efter et par måneders rekonvalescens.

Præstesituationen på Færøerne er endnu uafklaret.

Der er mange aspekter i denne sag. P. Fleetwood arbejder nu som underviser i Rom. Generalvikaren er konstitueret som sognepræst.

Dertil kommer, at søstrene - Franciskanersøstrenes Kommunitet - efter næsten 100 års virke på øerne til næste forår forlader dem.

Prætestuderende:

Lukas Macko læser på det engelske kollegium i Rom.

Der er 10 studerende på kollegiet Redemptoris Mater, hvoraf 3 er i praktik.

Prætestuderendes situation overalt er trist. Men nogle verdensdele har en del præstekald, men intet er som det tidligere har været. Det gør især vores nordiske lande sårbare. Danske præster i Danmark har altid været et mindretal, dette gælder også for søstre.

Det forholdsvis lille antal katolikker i Danmark kan ikke producere præster nok.

Vi HAR præstestuderende i Danmark. Der er desuden en del unge danskere, der ønsker at indtræde i præsteordener.

Vi kan ikke helt holde trit med pensioneringer, dødsfald og frafald af præster. Der må derfor ikke ske ret meget med dem, vi har i forvejen. Vi opfordres til at bede for præstekald

Søsterordener:

Antallet af søstre i Danmark er dalet kraftigt; ikke kun her, men også på verdensplan. Sct. Joseph søstre, der var tæt på at være 500 for nogle år siden, er nu nede på 19.

Elisabeth-søstre har fået en ny søster. Benediktinerindernes situation er stabiliseret.

Andet:

Niels Messerschmidt og Lisbeth Rütz går på pension. Der har været holdt møder om, hvorledes vi forstiller os den kommende mediepolitik. Generalvikaren vil senere uddybe dette.

Son Bui er ligeledes stoppet, og der er endnu ikke fundet en erstatning.

Sprogloven vedrørende oversættelse af prædikener er tilsyneladende taget af bordet.

Udlændingeloven: hvis en præst uden for EU vil foretage en dåb eller vielse eller for eksempel deltage i den vietnamesiske valfart giver dette store problemer. Dette var tidligere normalt via et 3-måneders ophold. Det er ikke længere muligt. Han er nu en religiøs forkynder og arbejdstager, som man skal søge om arbejdstilladelse til, hvilket kan tage meget lang tid at opnå. Også folkekirken er generet af denne lov.

I Danske kirkers Råd arbejder man meget på at ændre denne lovgivning.

Andre faggrupper har ingen problemer – det drejer sig udelukkende om religiøse.

Ministerialbøger: vores ret hertil er ophørt. De nye kirkebøger er under udarbejdelse; regner med at være færdige til årsskiftet.

Generalvikaren:

Informationschef Niels Messerschmidt og Lisbeth Rütz er trådt tilbage. De har gjort et meget stort arbejde. Informationstjenesten er blevet meget beskåret over årene.

Vi arbejder hen imod afklaring af en fremtidig optimal informationstjeneste.

Omkring 80% af katolikerne er ikke dansksprogede. Dette er vigtigt at have sig for øje. Hjemmesider og sociale sider skal man fokuseret meget mere på. Man har bl.a. i Norge et kvartalsmagasin, som vi er blevet anbefalet at følge.

Der vil være en pause i Katolsk Orientering, fordi der ikke er nogen til at udarbejde bladet.

Thomas Larsen:

Der forventes en ansættelsesprocedure inden Jul med ansættes pr. 1. februar. Men man er indstillet på at vente på den rette.

FU og Det biskoppelige Råd er ligeledes blevet spurgt.

KOMMENTARER:

Filip Lazarow, Danske Unge Katolikker:

I DUK er man blevet meget opmærksomme på kald.

Ursula Ljungqvist, Jesu Hjerte Kirke, København:

Hvorfor er Daniel Nørgaard ansat som præstelig assistent i DUK?

Biskoppen: Daniel Nørgaard har mange andre opgaver, hvorfor man har valgt denne titel.

UL: hvis vores unge præstestuderende har første del af deres studie på Københavns Universitet, kan de få SU (f.eks. græsk og latin)

Biskoppen: præsteuddannelsen er et samlet hele. Det er en meget bred uddannelse og ikke udelukkende sprog, hvorfor man gerne vil have uddannelsen samlet.

Der skal desuden være et propædeutisk år – mange kommer fra ikke-kirkelige hjem.

Benedicte Knudsen, Skt. Josef, Horsens/Skt. Norberg, Vejle/Skt. Knud, Fredericia:

Hvad sker der med de katolske ministeralbøger?

Biskoppen: Vi har fået lov til at beholde dem i 30 år, selv om man først havde forlangt, at vi skulle aflevere dem med det samme.

Kate Toft Madsen, Sakramentskirken, København:

Nogle præster skal dække flere sogne – problematikken heromkring.

Kate beder om, at kommende præster får en forhåndsorientering omkring opgaven.

Biskoppen: det er et generelt problem. Som præstesituationen er nu, kan vi ikke gøre noget ved dette.

Punkt 4: Budget v. administrationschef Thomas Larsen

Fremlæggelse af budgettet til høring. Der henvises til udleveret materiale.

Der lægges budget for fælleskassen i 2024

Vi forventer at få 6 millioner mindre ind end det, vi bruger. Vi bliver reddet af midler, der er sat i værdipapirer.

Det er et, der giver udtryk for status quo. Der er ikke sat noget ekstraordinært i gang. Vi forsøger at holde ro på og drive kirken, som vi plejer.

Vi har et behov for at øge tilslutningen til kirkeskatten. November måned er udnævnt til kirkeskattemåned.

Workshops ifm. det tidligere Pastoralrådsmøde. Hvorledes er det gået? Skattekonsulent Susanne Madsen opfordrede til at fremlægge kirkeskatten hjemme i sognene. Det er meget forskelligt, hvad der er blevet gjort i de enkelte steder. Susanne har været på besøg i nogle menigheder.

Der findes på katolsk.dk en værktøjskasse, som man kan anvende.

Vi har tidligere skrevet til de medlemmer, der ikke betaler kirkeskat. Her havde vi en positiv respons, men ikke noget der rykkede.

I år har man skrevet til dem, der allerede betaler. Man vedlagde en opskriftssamling for at skabe en stemning om fællesskab. Der er stor forskel i kulturen omkring kirkeskatten – man er afhængig af, at der findes lokale ildsjæle.

Kr. 8.782.000 regner man med at få ind i kirkeskat i 2024. se note 1.

Biskoppen anbefaler, at man betaler mindst 1% af sin indkomst. Nogle har en 10-års kontrakt. Man regulerer kirkeskatten (reguleringsprocenten) med 3% årligt (følger løn-index) – er gjort gennem flere år. 60% går til sognet.

De seneste år har man budgeteret med 1 million i arv og 500.000 i gaver.

Fællesskassen driver bispedømmet for ca. 27 millioner.

Sammen med indkaldelsen af regnskab og budgetmateriale fra sognene vil man i år også bede menighederne om at tage stilling til forsikringer.

Det er særligt forsikringssummerne for løvsøre og antal frivillige i sognene, som det er vigtigt at være opmærksom på. Man har indtryk af, at flere sogne har alt for lave forsikringssummer og registrerede antal frivillige.

Der bliver sendt ny forsikringspolitik, som giver et kort overblik over kirkens forsikringer.

KOMMENTARER:

Eric Maillet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Vi kunne godt være lidt mere ambitiøse – vi kunne ændre procentdelene.

Georg Høhling, Skt. Vincent, Helsingør / Skt. Vilhelm, Hillerød

I hans sogne fungerer det fint med den nuværende reguleringsprocent.

Regner med, at tallene holder for 2024.

Eric Maillet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Er vi tæt på budgettet?

Thomas Larsen:

Ja. Det er svært at forudsige fremtiden – hvorledes kommer kurserne til at ligge?

Paul Jørgensen, Skt. Annæ Kirke, København:

Tilskud fra udlandet: faldende antal katolikker i Tyskland. Bonifatiuswerks tilskud vil nok blive reduceret fremadrettet.

En række ordenssamfund – f.eks. Redemptoristerne - har mange bygninger på Amager. Hvor bliver indtægterne herfra af?

Thomas Larsen:

Redemptoristerne har deres private regnskab. Thomas Larsen kan ikke blande sig i dette. Vedrørende Bonifatiuswerk: her kan vi søge. Det er nok korrekt, at vi fremover vil modtage færre penge.

Generalvikaren:

Bonifatiuswerk er en fundraising organisation; man er ikke afhængig af størrelse af menigheder. 2% af de tyske præsters lønninger går til katolsk arbejde i Danmark.

AFSTEMNING OMKRING REGULERINGSOPROCENTEN:

Der stemmes om fastlæggelsen af reguleringsprocenten.

Reguleringsprocenten fastholdes med 3%.

Punkt 5: Gennemgang og godkendelse af vedtægtsændringer v. Bispedømmets Valgstyreelse - oplæg v. Pernille Wedel

Der henvises til fremsendt materiale.

Valgstyrelsen består af:

- Formand, Vilhelm Holsting
- Fungerende formand, Pernille Wedel
- Medlem, Hans B. Thomsen
- Medlem, Johan Hartmann Stæger
- Medlem, Niels Messerschmidt (udtræder pr. 31/12/2023)
- Tidligere medlem, Ulla Pinborg
- Tidligere fungerende formand Mogens Jallberg (2022)

Der findes 4 vedtægter, der foreslås ændret:

Vedtægt for valg af menighedsråd, pr. 5. december 2018

Vedtægter for udpegning af pastoralråd, pr. 5. juli 2017

Ændringer af disse behandles på dette Pastoralrådsmøde.

Vedtægter for pastoralrådet, pr. 12. december 2019

Vedtægt for menighedsråd, pr. 22. december 2015

Ændringer af disse behandles på et senere Pastoralrådsmøde.

Ændringer er på baggrund af Bispedømmets Valgstyrelses egne observationer og svar gennem 2 valg i 2018 og 2022 samt en løbende dialog med Forretningsudvalget. Covid-19 satte en stopper for Pastoralrådets godkendelse af ændringerne inden valget i 2022

Ændringsforslagene er store og små, af praktisk og juridisk karakter, konsekvensrettelser samt mere principielle ændringer.

Vedtægt for valg til menighedsråd:

2.6. Den lokale valgstyrelses udpegning og sammensætning, § 5, stk. 2 og 3:

- Det foreslås, at det afgående menighedsråd også udpeger valgstyrelsens formand og næstformand.
- Det foreslås, at valgstyrelsen (og dens formand og næstformand) udpeges af sognepræsten, hvis der ikke er et menighedsråd, men i stedet nedsat et forvaltningsråd.
- Det foreslås, at kandidater til menighedsrådsvalg godt må sidde i den lokale valgstyrelse.

Der er mange fredsvalg – for mange – ændringerne drejer sig udelukkende om kampvalg. Det er en valgbarhedsbetingelse, at man betaler kirkeskat.

Oversigt over ændring af frister – bedre forberedelsestid:

	FRA	TIL
Bekendtgørelse af valget	150 dage	175 dage
Udsendes af Bispekontoret, ikke Pastoralrådet		
Frist for nedsættelse af lokal valgstyrelse	115 dage	150 dage
Afsendelse af foreløbig valgliste	65 dage (60 dage fremlæggelse i sognet)	80 dage (75 dage fremlæggelse i sognet)

2.12. Ophængning og fremlæggelse af billeder af de opstillede kandidater eller anden valgagitation, § 7 (ny)

Det foreslås, at kandidaterne til menighedsrådsvalget har ret til at benytte menighedens lokaler og hjemmeside til ophængning eller fremlæggelse af billeder med tekst, der skal indleveres af dem selv.

Dette skal ske i overensstemmelse med den lokale valgstyrelses anvisninger og med lige muligheder for alle de kandidater, der ønsker det.

2.16. Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning m.v., § 10 (ny):

Det foreslås, at brevstemmeafgivningen enten udøves i sognets lokaler eller efter aftale med vælgeren i vælgerens hjem, plejehjem, sygehus eller andet egnet sted.

Brevstemmeafgivningen skal ske, mens et medlem af den lokale valgstyrelse eller en person, som den lokale valgstyrelse har udpeget som stemmemodtager, er til stede.

Stemmeafgivningen er hemmelig. Skal vælgeren have hjælp til at udfylde stemmesedlen, skal to stemmemodtagere hjælpe vælgeren.

2.20. Nedsættelse af et forvaltningsråd m.v., hvis der ikke vælges det fornødne antal menighedsrådsmedlemmer, § 19, stk. 2 og 3:

Der foreslås indsat en bestemmelse om, hvad der gælder i den situation, hvor der ikke kan vælges et menighedsråd med det fornødne antal medlemmer.

Det foreslås, at biskoppen i samråd med Pastoralrådets forretningsudvalg kan gøre et af tre:

- 1) bestemme, at de opstillede kandidater anses for valgt
- 2) udskrive nyvalg eller
- 3) udnævne et forvaltningsråd for valgperioden.

Det afgående menighedsråd fortsætter, indtil et evt. nyvalg er afholdt.

Fælles ændringer for menighedsråd og pastoralråd:

2.14. Tilmelding til den centrale kirkeskatteordning som valgbarhedsbetingelse til menighedsråd, § 8, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås, at det i alle tilfælde, medmindre biskoppen dispenserer, skal være et krav for opstilling til menighedsrådsvalget, at man er tilmeldt den centrale kirkeskatteordning. Tilmelding til at betale sognebidrag er ikke længere tilstrækkelig. Forslaget hænger sammen med forslag 3.4 (§ 4, stk. 5, 2. pkt.) om tilmelding til den centrale kirkeskatteordning som valgbarhedsbetingelse til pastoralråd.

2.18. Udtræden af menighedsråd i løbet af valgperioden ved manglende betaling af kirkeskat, § 14

Det foreslås, at et menighedsrådsmedlem, der ikke længere betaler kirkeskat, udtræder af menighedsrådet, medmindre biskoppen dispenserer. Forslaget hænger sammen med forslag 3.11. (§ 10) om udtræden af Pastoralråd i løbet af valgperioden ved manglende betaling af kirkeskat.

2.19. Fremgangsmåden for udelukkelse af et menighedsrådsmedlem efter valget som følge af et modsætningsforhold til Kirken efter valgets afholdelse, § 15

Det foreslås, at spørgsmål om udelukkelse af et menighedsrådsmedlem efter valget som følge af et modsætningsforhold til Kirken skal forelægges af menighedsrådet for biskoppen. Menighedsrådet videresender en sagsfremstilling.

Biskoppen afgør herefter sagen efter at have indhentet en udtalelse fra forretningsudvalget. Forslaget hænger sammen med forslag **3.12. (§ 11)** om fremgangsmåden for udelukkelse af et pastoralrådsmedlem efter udpegningen som følge af et modsætningsforhold til Kirken.

Vedtægt for udpegningsområdet:

3.5. Hvilket menighedsråd indkalder til udpegningsmødet i et udpegningsområde med flere menigheder? § 5, stk. 5

Det foreslås, at det er bispedømmets sidste årlige statistik over menighedernes størrelse, inkl. ikke-stemmeberettigede, der afgør, hvilket menighedsråd der indkalder til en udpegningsmøde af pastoralrådsmedlemmet.

I dag er det alene fastsat, at menighedsrådet for den menighed, der har flest medlemmer, indkalder til udpegningsmødet.

3.8. Fremgangsmåden for udpegningsområdet af pastoralrådsmedlemmer § 6 (ny)

Det foreslås præciseret, at den katolik, der udpeges som lægmedlem af pastoralrådet, ikke behøver at være valgt som menighedsrådsmedlem, men alene skal stå på valglisten.

Det foreslås, at vedkommende skal give skriftligt samtykke til at blive pastoralrådsmedlem.

Det foreslås, at menighedsrådsformanden i den menighed, medlemmet tilhører, undersøger valgbarhedsbetingelserne

Er det udpegede medlem ikke valgbart, iværksættes en ny udpegningsrunde. Spørgsmål om udelukkelse af et pastoralrådsmedlem efter valget som følge af et modsætningsforhold til Kirken forelægges af menighedsrådsformanden i den menighed, medlemmet tilhører, med en sagsfremstilling for Bispedømmets Valgstyrelse, efter at menighedsrådsformanden har indhentet en udtalelse fra kandidaten. Den pågældende anses indtil videre for udpeget, indtil biskoppens afgørelse foreligger.

Pernille Wedel takker for alle de gode kræfter, der er gået forud. Man bygger videre på det tilgrundliggende.

Der bliver ikke ændret noget grundlæggende, men udelukkende en præcisering.

KOMMENTARER:

Michala Lange, Skt. Andreas Kirke og Skt. Therese Kirke, Ordrup-Hellerup:

Hvordan kan man checke, om en person er skattebidragsyder?

Formanden: det checkes af Bispekontoret.

Asbjørn Nordam, Skt. Kjeld, Herning/Skt. Johannes Paul II, Struer:

Hvad sker der, hvis reglerne ikke bliver overholdt.

Pernille Wedel:

Man oplever gang på gang, at der ikke bliver oprettet en valgstyrelse, før Biskoppen slår i bordet. Og alle tidsfrister er overskredet.

Benedicte Knudsen, Skt. Joseph, Horsens/Skt. Norbert, Vejle/Skt. Knud, Fredericia:

Valglisten – er der en bestemt procedure?

Pernille Wedel: Kun på sognekantoret kan man se disse lister. Må ikke ligge fremme.

Michaela Engel, Krist Konge, Nuuk:

Det koster minimum kr. 12.000 at komme fra og til Grønland. Der bliver ikke ydet noget rejsetilskud – det er en dyr affære. Der er rejsekompensation for dem, der bor i Syd-danmark.

Eric Maillet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Hvad med virtuel deltagelse?

Pernille Wedel: Den danske stat er ikke nået frem hertil. Det er rigtigt dyrt.

Kunne anvendes ifm. Pastoralrådsmøder.

Dette er et konkret forslag!

Paul Jørgensen, Sct. Annæ, København:

Har I kikket på folkekirkens regler? Også der, er der rigtigt, rigtigt mange fredsvalg.

Pernille Wedel: Nej – vi er mere interesserede i at motivere inden for egne rækker.

Det er i øvrigt et generelt problem, også i foreningsregi.

Asbjørn Nordam, Skt. Kjeld, Herning/Vor Frue, Silkeborg/Jesu Hjerter, Randers:

Hvor mange forvaltningsråd findes der i dag?

Jacob Messerschmidt: mener, det udelukkende findes i Grønland.

Helle Bjerre, Vor Frue og Skt. Antoni, Herlev-Brønshøj:

Menighedslokaler betyder menighedslokaler og ikke i kirken?

Pernille Wedel: JA.

Ellen Margrethe Nelth, Skt. Hans, Køge Skt. Laurentii, Roskilde:

Man kan ikke nøjes med blot at hænge navne op, billeder er nødvendige. Ellers ved man ikke, hvem der er hvem.

Georg Høhling, Skt. Vincent, Helsingør/Sct. Vilhelm, Hillerød:

Man sætter nogle oplysninger op i et offentligt rum – hvad kan man hænge op?

Pernille Wedel: vi skal forholde os til GDPR.

Bjarke Kjær Ejler, Skt. Nikolaj, Esbjerg:

Man skal sikre sig, at der ikke står noget, der ikke må stå.

Pernille Wedel: udelukkende grundoplysninger

AFSTEMNING:

2.6. Den lokale valgstyrelses udpegning og sammensætning, § 5, stk. 2 og 3:

Godkendt.

2.12. Ophængning og fremlæggelse af billeder af de opstillede kandidater eller anden valgagitation, § 7 (ny):

Godkendt.

2.16. Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning m.v., § 10 (ny)

Godkendt.

2.20. Nedsættelse af et forvaltningsråd m.v., hvis der ikke vælges det fornødne antal menighedsrådsmedlemmer, § 19, stk. 2 og 3:

Godkendt.

2.14. Tilmelding til den centrale kirkeskatteordning som valgbarhedsbetingelse til menighedsråd, § 8, stk. 3, 2. pkt.

Godkendt.

2.18. Udtræden af menighedsråd i løbet af valgperioden ved manglende betaling af kirkeskat, § 14:

Godkendt.

2.19. Fremgangsmåden for udelukkelse af et menighedsrådsmedlem efter valget som følge af et modsætningsforhold til Kirken efter valgets afholdelse, § 15:

Godkendt.

3.5. Hvilket menighedsråd indkalder til udpegningsmødet i et udpegningsområde med flere menigheder? § 5, stk. 5:

Godkendt.

3.8. Fremgangsmåden for udpegning af pastoralrådsmedlemmer § 6 (ny):

Godkendt.

Punkt 6: Pastoralrådets selvforståelse v. Georg Høhling

Georg Høhling (GH) takker for invitationen fra FU. Han håber, at han kan komme med et inspirationsspark.

I november 2022 var den synodale proces på dagsordenen i Pastoralrådet med fin information med slides. Der blev oprettet arbejdsgrupper, hvor meget skulle gennemgås og diskuteres. Det var lidt svært at komme med egentlige forslag, idet tiden var for knap.

Der var også spændende emner på mødet i juni 2023, hvor bl.a. kirkebidragsordningen blev diskuteret. Der var meget at sætte sig ind i med for lidt tid. 2 forslag blev sat på dagsordenen – fra Paul Jørgensen og GH – her blev der ikke taget en beslutning. Tiden løb fra os – det er ikke en kritik, men nok mere erfaring.

GH blev modtager af god information, men der var ikke noget at gå videre med!

I 1980'erne var Pastoralrådsmøderne meget diskussionslystne.

GH føler sig heldig, da hans sognepræst er kirkeretlig velbevandret. Han bliver forsynet med information.

Pastoralrådets formål i henhold til Kirkeretten:

Investigate (undersøge) = subjekt

Consider (overveje) = subjekt

Propose (fremsætte praktiske forslag) = subjekt

Er Pastoralrådet mest aktivt subjekt eller mest modtagende objekt?

Er Pastoralrådet mest et organ, som lader sig informere (objekt)?

Ifølge Kirkeretten skal Pastoralrådet forsyne Bispedømmet med konklusioner vedrørende den systematiske tilrettelæggelse af og effektive implementering af Bispedømmets pastorale program

Pastoralrådet er et rådgivende organ for Biskoppen.

Sammensætningen af Pastoralrådet skal reflektere variationen i Bispedømmet mere end at være repræsentativ, og må ikke være så stort, at det ikke kan "investigate/study/propose".

Pastoralrådet er ikke en juridisk, men en rådgivende enhed.

Pastoralrådets vedtægter § 2: I henhold til sit medansvar og sin opgave skal pastoralrådet:

- udtale sig om den økonomiske forvaltning i bispedømmet på grundlag af en årsberetning og et årsregnskab

- udtale sig om bispedømmets budget ud fra en pastoral prioritering af forestående opgaver.
 - udtale sig om udskrivnings- og fordelingsprocenter for kirkeskat.
 - *foreslå og udtale sig om projekter og langtidsplaner.*
 - høres vedrørende oprettelse af nye menigheder, nedlæggelse eller sammenlægning af menigheder og andre strukturspørgsmål
 - følge menighedsrådenes arbejde og høres vedrørende ændringer af menighedsrådsvedtægterne.
 - *I vedtægter for Menighedsråd skal vedtægtsforslag vedtages af Pastoralrådet*
 - stk. 2. Pastoralrådet kan som led i sit arbejde nedsætte udvalg og arbejdsgrupper. Disse forsynes med et kommissorium, der angiver udvalgets eller arbejdsgruppens sammensætning og supplerings, formål, arbejdsform, kompetence, kommissionsperiode og reference.
 - stk. 3. Ved pastoralrådets behandling af forslag og indstillinger til biskoppen skal det tilstræbes, at ressourcespørgsmål i den forbindelse samtidig afklares.
 - stk. 4. Når pastoralrådet har afgivet et forslag eller en indstilling til biskoppen, skal sagen sættes på dagsordenen for alle efterfølgende møder, indtil den enten er blevet gennemført eller eksplicit besluttet opgivet eller udsat på ubestemt tid.
 - Pastoralrådets forslag skal åbenbart tages meget alvorligt !
 - Indkomne forslag SKAL derfor høres i forsamlingen for at finde ud af, om et medlems forslag gennem debatten bliver til Pastoralrådets forslag.
-
- Pastoralrådet skal orientere sig om bispedømmets pastorale situation, især hvad angår evangelisation, katekese, karitativ virksomhed, og bistå med løsning af de pastorale og karitative opgaver.

Forslag til ændring i vedtægterne:

Undersøge og overveje bispedømmets pastorale situation, især hvad angår evangelisation, katekese, karitativ virksomhed, og fremsætte løsningsforslag til de pastorale og karitative opgaver.

- befordre samarbejdet mellem alle dele af gudsfolket, herunder bispedømmets institutioner og råd.
- følge samfundsdebatten og -udviklingen og disses indflydelse på Kirkens liv og trivsel samt fremme Kirkens engagement i samfundet og samfundslivet.

Forslag til ændring i vedtægterne:

- undersøge og drøfte samarbejdet mellem alle dele af gudsfolket, herunder bispedømmets institutioner og råd og fremkomme med evt. nye forslag.
- følge og foreslå tiltag i henseende til samfundsdebatten og -udviklingen og disses indflydelse på Kirkens liv og trivsel samt fremme Kirkens engagement i samfundet og samfundslivet.

Afsluttende tanker:

- Kirkeretten stiller fantastisk flotte forventninger til Pastoralrådets rådgivende funktion = aktivt undersøgende og givende subjekt.

Dette underbygges af Verdenskirken

- Christus Dominus 28. oktober 1965
- Ecclesiae sanctae 6. august 1966
- Ad gentes 7. december 1965
- Omnes Christifideles 25. januar 1973
- Christifideles laici 30. december 1988
- Apostolorum successors 22. februar 2004

Alt dette BØR have lignende nedslag i Rådets egen selvforståelse.

KOMMENTARER:

Søren Clausen, Skt. Josef, Lolland-Falster (Maribo, Nakskov, Nykøbing F):

Det var et glimrende indlæg.

Pastoralrådets opgaver er defineret i vedtægterne.

Når man fremsætter et forslag til Pastoralrådet, skal det være konkret.

Pernille Wedel:

Takker for et spændende oplæg.

PW kunne tænke sig noget mere af det, som GH talte om.

Filip Lazarow, DUK:

Tak for en fint oplæg. Lægger meget i tråd med DUK's vedtægter.

Asbjørn Nordam, Skt. Kjeld, Viborg/Vor Frue, Silkeborg/Jesu Hjerter, Randers:

Godt oplæg. Spændende at blive bevidstgjort om, hvorledes det kan være.

Hvis man skal tænke det længere ud, skal PA gøres mindre. Eller der skulle arbejdes mellem Pastoralrådsmøderne.

Paul Jørgensen, St. Annæ, København:

Det Georg Høhling talte om, ligner utroligt meget synoden i 1969.

Blev ikke ført ud i livet, med den begrundelse at Bispedømmet manglede penge.

Beatrice Musomandera, Skt. Mariæ, Kalundborg/Sct. Elisabeth, Holbæk, Vor Frue, Slagelse:

Den katolske kirke har ikke et demokrati – det er et kongerige.

Pernille Wedel:

Skal Pastoralrådet også arbejde mellem møderne? Man kan godt have forslag liggende som bobler, som man kan arbejde med.

Biskoppen:

Tak til Georg Høhling for et fint oplæg.

Hvordan sammensættes Pastoralrådet, og hvad er kriterierne? Man sidder her ikke som repræsentanter, der skal hente noget hjem til sin menighed.

En meget oplagt mulighed var, at alle Menighedsråd skulle have en repræsentant. Men så ville rådet blive for stort. Det er vigtigt - og det har vi også tilgodeset - at have repræsentanter for alle grupper i kirken; bl.a. også de fremmedsprogede.

Søren Clausen, Skt. Josef, Lolland-Falster (Maribo, Nakskov, Nykøbing F):

Man kunne sætte udvalgsarbejde i gang omkring nogle emner. Det kræver dog noget sekretariatsarbejde, som ikke findes.

Om aftenen berettede Biskoppen fra den nyligt afholdte bispesynode i Rom.

<https://www.katolsk.dk/synode>

Søndag d. 19. november

Dagen starter med messe.

Punkt 7: TEMA om familier.

Indledning ved Lillian Kristensen.

Nuværende tema skal forløbe over flere møder. Opfordre medlemmerne til at tage noter, som skal tages med til Pastoralrådsmødet i juni 2024.

Pastoralrådets opgave er at blive klogere, hvilket bl.a. gøres ved at engagere sig og spørge ind til.

FAMILIEN, DER PRÆSENERER:

Ægteparret Mats og Cynthia Philipson repræsenterer den lørdagsgruppe, som holder til i Domkirken.

P. Daniel Nørgård spurgte på et tidspunkt, om de ville udarbejde en retræte. Der blev til en børneretræte. Det blev en stor succes – og sammen med rosenkransgruppen i Sct. Ansgar kirke, satte man sig sammen for at lave nogle events.

Mødes i kirken, hvor man synger og beder sammen. Der kommer 30 familier på skift. DUK deltager ligeledes – de tager sig bl.a. af de mindste børn.

Der er også voksengrupper, og der afholdes familielørdage. Også her starter man i kirken og fortsætter i menighedssalen.

Man har skriftemål og messe og slutter af med aftensmad. Det er forskelligt, hvornår møderne slutter.

I 2 år kørte man med det samme program, som nu er ændret lidt. Man skifter mellem forskellige emner. Det gør man, for at fremme initiativ. Der opstår god dynamik. Hvad ville man gerne dele med andre familier?

Man kan også tage gæster med.

Man spurgte bl.a. de enkelte familier, om de ville lave mad. Det ville de meget gerne; man får derved følelsen af selv at være aktivt deltager.

Det er vigtigt, at man taler sammen og giver sin erfaringerne videre.

På et tidspunkt måtte man sadle om – bl.a. fordi en del faldt fra (bl.a. på grund af flytning). Man har nu inddraget firmanderne og deres forældre. Det er vanskeligt for forældrene at deltage i kirkegangen, hvis man ikke kender så meget dertil.

Det er nu blevet obligatorisk for forældrene at deltage.

Den energi, som en menighed har, er ikke et absolut tal. Hvis man kan få sat noget i gang, kommer der en masse energi.

Nogle gange kører alt ikke helt efter programmet, men så tager andre over. Man har aldrig aflyst.

Man skal tilbage til at leve som en menighed.

Samarbejdet med DUK er fantastisk. De vil meget gerne deltage, og der er penge til stede, bl.a. via tipsmidler.

Foregår ikke udelukkende for familier fra Sct. Ansgar, men familier fra andre menigheder deltager ligeledes.

Man håber på, at der kan komme gang i flere menigheder.

Kom og se, hvorledes vi gør det. Vi hjælper gerne i gang!

Pastoralcenteret udbyder gode kurser – er noget nyt, helt fundamentalt.

<http://www.pastoralcentret.dk/foraeldregrupper>

<http://www.sycamore.fm/videos>

Vi går herefter videre med FAMILIELEJR:

Præsenteres af familien Christoffer og Lone Plum.

Har siden 2016 været faste deltagere på familielejrene på Øm. Christoffer har været med i løbet af sin barndom, hvilket Lone ikke har.

Øm er jo lidt af en institution – som de nu selv er blevet en del af.

Deltagerne er meget vigtige, idet det er en meget blandet skare. Det er meget blandede familier – f.eks. gengifte, familier, hvor udelukkende den ene part er katolik etc. Har en meget blandet brugerflade.

Selv i regnvejr fungerer Øm fint.

Der køres et meget stramt program - det virker altså. Det giver ro. Giver tid til f.eks. at tænke på Gud. Man laver aktiviteter med børn, men der skal også være afslappede perioder. Man må ikke bruge mobil.

Børnene deltager i hele spekteret – også messen. Det foregår på familiens præmisser. Der bliver talt om mange ting. Det skal være let, fordi det giver overskud.

Hvis børnene er glade, er forældrene også glade!

Nogle aftener er der forældreaftener – f.eks. omkring katekeser.

Lejrene skaber helt klart fællesskab, som gør, at man kommer igen og igen. Det skabes et netværk. Det giver også en indgangsvinkel til børnelejrene.

Forældrene skaber også fællesskaber. Man deler erfaringer. Hyggeligt samvær er meget værd.

Årstemaet behandles i løbet af dagen; om aftenen tager man sig af forældreoplæg.

Alle har noget med.

Hvorfor familielejre?

Man vil gerne give en masse ting videre.

Det er et safe-place, hvor man kan tale om tingene. Man møder ligesindede.

Der er faktisk en rigtig god måde at holde ferie. Alt er planlagt. Man slapper godt af.

DISKUSSION I PLENUM:

Georg Høhling, Skt. Vincent, Helsingør/Sct. Vilhelm, Hillerød:

Husker deltagelsen som familiefar: man var ikke som sådan sammen om de kirkelige emner. Det, der blev talt om, var fællesskabet.

Erik Maillet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Har længtes efter fokus på familierne. Han er særdeles glad for de omtalte initiativer.

Det er godt at kunne dele problemerne. Han vil fortælle sine voksne børn om Familielejrene.

Christoffer – familielejrene:

Den nye trend er bedsteforældrene. Der er et behov for, at familier kan være sammen.

Måske kan bedsteforældrene tage af sted alene uden børnenes forældre.

Behovet er der, men der findes ikke et tilbud herom.

Mats:

På familielørdagene behøver man ikke at have børn. Man kan komme for at f.eks. lave mad, man kan dele erfaringer fra livet. Det giver alle en værdi. Uanset alder, kan man bidrage med noget.

Formanden:

Er familielejrene udelukkende for Københavnerne?

Lone:

Nej. Men dem der har været af sted tidligere, vil med igen, og der er ikke plads til alle.

Asbjørn Nordam, Skt. Kjeld, Viborg/Vor Frue, Silkeborg/Jesu Hjerter, Randers:

Det giver håb at høre om familielørdagene. Hvordan sikre man sig, at de unge får den inspiration? Hvordan kommer man i gang?

Mats:

Send nogle forældre til vores møder, således de kan se, hvad der foregår. Efterfølgende kunne man ude i sognene invitere f.eks. 3 familier til middag. Det er små trin, men dog en begyndelse. Det er lavpraktisk, men man skal stille og roligt opbygge et fællesskab. Man skal ikke sætte en plakat op, der inviterer til middag. Man skal gøre det med en personlig henvendelse.

Lone:

Der findes mange blandede familier, hvor der ikke er interesse for at konvertere. Man kan ændre folks holdning til katolikker. Vi er ikke så mærkelige ... Det er utroligt svært at videregive sin tro til sine børn, når den anden part ikke er katolik.

Christoffer:

Alle passer ind i lejren, fordi man fokuserer på fællesskabet.

P. Sigurd Sverre Stangeland, Sct. Albani Kirke, Odense:

Beskriver sin frustration over manglende mødelokaler – der findes blot et enkelt meget lille sted, hvor man kan mødes. Det giver store udfordringer.

Mats:

Foreslår, at man mødes privat. Kan starte med en "monitorfamilie", hvorfra man kan sammensætte flere familier.

Erik Maillet, Skt. Knud Lavard, Lyngby:

Føler, at der i dag i Pastoralrådet er en hel anden livlig aktivitet. Foreslår, at familier deltager fremover.

Beatrice Musomandera, Skt. Mariæ, Kalundborg/Sct. Elisabeth, Holbæk, Vor Frue, Slagelse:

Kan familielejrene deles op?

Christoffer:

Det har i mange år været et problem, at der er for mange tilmeldte.
Man har ikke haft mulighed for at oprette flere lejre.

Benedicte Knudsen, Skt. Josef, Horsens/Skt. Norbert, Vejle/Skt. Knud, Fredericia:
Hvad er Sycamore?

Mats:

Det er Pastoralcenterets film om indføring i den katolske tro.
Se linket: <http://www.sycamore.fm/videos>

Sr. Teresa, Sct. Annæ, København:

I Sct. Annæ Kirke findes en international kirke, som fungerer rigtig godt.
Forstår, at Formanden tager dette med til næste Pastoralrådsmødet.

Formanden:

Vi skal have lektier for.
Gå hjem og spørg, hvad jeres familier gerne vil have.

Biskoppen:

Tusind tak for jeres indslag. Det har været inspirerende at høre.
Der er sikkert mange, der ikke ved, at noget sådan foregår. Det er derfor rigtig godt, at man i Pastoralrådet er sat sammen fra hele landet - budskabet kan spredes.

Punkt 8: Forslag om ændring af paragraf 4 i menighedsråd v. Georg Høhling

Georg Høhling foreslår, at Pastoralrådet jfr. menighedsrådsvedtægterne § 16 vedtager forslag om vedtægtsændring for menighedsråd som flg.:

§ 4

- ✓ De i vedtægterne under § 13 omtalte opgaver medtages i § 4.
- ✓ De i bestemmelserne for menighedsråd omtalte opgaver, som menighedsrådet har i forhold til bygninger, personale, forsikringer, børneattester etc. indarbejdes i § 4.

Det kunne ske som nye stk. 5, 6 etc. ...

§ 4 stk. 5 omformuleres til flg. ordlyd og afrunder herefter § 4:

- Sognepræst og næstformand besidder tegningsretten
 - ✓ Den bestemmelse legitimerer blot menigheden i kontraktlige forhold over for en anden part
 - Der ligger heri, at de, der eksekverer tegningsretten både har et juridisk ansvar, men også et personligt ansvar, idet de kun kan eksekvere inden for den ramme, Menighedsrådet giver dækning til.

- ✓ Tegningsretten skal ikke forveksles med det overordnede ansvar for økonomi, som jfr. bestemmelserne pkt. 4.1.7 ligger hos menighedsråd og sognepræst.
 - Tegningsretten skal således altid udføres inden for de budgetmæssige rammer.
- De budgetmæssige rammer besluttet af menighedsråd og sognepræst jfr. bestemmelser om menighedsråd.

Sognepræst og Menighedsformand tegner rådet. Hvad betyder det?

Det er tegningsretten, der drejer sig om.

Man må f.eks. ikke skrive under på noget, før man har hele Menighedsrådets opbakning. Foreslår, at de 2 paragraffer lægges sammen.

P. Thomas, Birkheuser, Skt. Josefs Kirke, Horsens:

Er enig i, at det skal være tydeligere.

Georg Høhling:

Bestemmelser og overvejelser: der har været nogle dokumenter, der skulle revideres undervejs, hvilket ikke er gjort endnu.

Pernille Wedel:

På det kommende Pastoralrådsmøde vil sagen blive taget op.

Vi bør tale noget mere om dette.

Punkt 9: Forslag om fast procedure ved behandling af indkomne forslag v. Georg Høhling

Georg Høhling (GH) ønsker at sikre en lige behandling af alle, der ønsker at stille et forslag.

Det foreslås, at Pastoralrådet ved modtagelse af forslag jfr. Pastoralrådets vedtægter § 6 forpligter sig på flg. procedure for behandling af forslag, og at øvrige dagsordenspunkter må underlægge sig den højprioritering, forslag skal have jfr. vedtægtens § 6:

1. 05-10 minutter: Forslagsstiller præsenterer forslag.
2. 15-20 minutter: Forsamlingen får mulighed for at stille spørgsmål og for at debattere.
3. 05-10 minutter: Formand/dirigent samler op på debatten, så det af referatet kan fremstå, hvordan forslaget har fået genklang eller det modsatte.

Til sikring af at dette sker, foreslår GH, at denne fordring indskrives i en forretningsorden for Pastoralrådet eller ligefrem i vedtægterne.

P. Sigurd Sverre Stangeland, Sct. Albani Kirke, Odense:

Tak for forslaget. Man skal sørge for, at der er tid til en seriøs behandling af indkomne forslag. Støtter forslaget 100 procent.

Formanden:

Det kan være svært at finde den gyldne middelvej. FU skal være filteret. Men der er altså en tidsbegrænsning – FU skal heller ikke være smagsdommer på indkomne forslag. Man skal sikre sig, at forslagsstiller kan begrænse sig.

Pernille Wedel:

Man skal præcisere, at det man fremkommer med, er et forslag. FU skal være behjælpelig med at tydeliggøre.

Paul Jørgensen:

Pastoralrådet behandler også andet end forslag – noget man ikke stemmer om - f.eks. formandens beretning.

VEJLEDENDE AFSTEMNING:

Kan man gå ind for at FU arbejder videre med en præcisering af forslaget, så alle forslag der er rettidigt indleveret bliver vurderet i de tre trin; præsentation, debat og beslutning uden at der dog er en præcis tidsangivelse på de enkelte trin?.

Forslaget er godkendt.

Eventuelt og afslutning:

Formanden:

Det har været udvist stor interesse og godt humør på mødet. Tak for det. Takker Biskoppen for hans engagement, og fordi han sprang ind som foredragsholder omkring den synodale proces.

Tak til Thomas Larsen for fremlæggelse af budgettet.

Tak til Pernille Wedel og hele valgstyrelsen; de er altid fint forberedte.

Tak til Georg Høhling for en fin gennemgang.

Tak til vores familier.

Tak til Marianne for en fin indsats.

Tak til Nik. Det var en stor fornøjelse at arbejde sammen med ham.

Jacob Messerschmidt takkes – der kan aldrig gå noget galt, når Jacob arrangerer noget. Han arbejder hårdt – sørger for alt.

Tusind tak for denne gang.

BISKOPPEN:

Tilslutter sig Formandens tak. Tak til Formanden og FU. Tak til Generalvikaren for oplægget til liturgien.

Tak til alle i Pastoralrådet. Det har været et godt møde. Der udvises en meget fin synodal stemning. Tak for det.

Tak for alles engagement.
Held og lykke i jeres menigheder.
Tak for denne gang og kom godt hjem.

Vi slutter af med Angulus og Biskoppens velsignelse.

Referent
Marianne Larsen
26.11.2023

Godkendt 11. december 2023

Lillian Kristiansen
Formand

Nik Bredholt
Dirigent